

8

Pass på at holdninger og handlinger fører samme vei

Bidrar vi til samstemt utvikling? Eller gir vi med en hånd, og tar med den andre? Er det greit å spise mindre kjøtt, men fly mer? Er du inkluderende, men formidler fordommer?

Globalvettregel 8

Del 8 av 9 – kampanje om Globalvettreglene (Uke 1-9, 2020)

PASS PÅ AT HOLDNINGER OG HANDLINGER FØRER SAMME VEI

Hva er samstemthet?

I 2015 ble verdens land enige om 17 bærekraftsmål som skal være nådd innen 2030. Innen 2030 skal fattigdom være utryddet og klimaendringene stanset. Livet i havet og på land skal være reddet, ingen skal gå sultne til sengs, arbeidere skal ha en lønn de kan leve av og anstendige arbeidsforhold, og alle barn skal få lære. Skal verden nå FNs bærekraftsmål, må det føres en mer samstemt politikk for bærekraftig utvikling. En samstemt politikk betyr at all politikk – på tvers av politikkområder – skal bidra til bærekraftig utvikling. Det handler om å unngå å gi med den ene hånden og ta med den andre, og sørge for at ulike politikkområder og tiltak drar i samme retning. For det hjelper lite med økt bistand til regnskogsbevaring, klimatilpasning eller nødhjelp, om vi samtidig investerer oljefondspenger i selskaper som hugger regnskog, om vi fortsetter å lete etter olje, eller om vi eksporterer militært materiell til land som deltar i blodige kriger.

Jakten på et godt og samstemt liv

Men hva med togferie, kjøttfri mandag og fiksefest? Reduce, reuse, recycle? Aldri har viljen til å leve etisk, bærekraftig eller samstemt vært større. Ved å leve mer bærekraftig og etisk viser vi at vi vil ta ansvar. Er vi mange, kan vi bidra til å gjøre produsenter mer miljøvennlige og etiske. Er vi virkelig mange, kan vi være med og begrense overforbruk og global oppvarming. Noen psykologer mener også det kan være med på å dempe avmakten og fremtidsangsten mange opplever i møte med klima- og miljøkrisen. Samtidig kan jakten på et etisk og samstemt liv bli en vanskelig og dyr affære, som i verste fall legger ansvaret på mine og dine skuldre, når det er våre valgte ledere som har ansvaret for å ta de nødvendige grepene verdenssamfunnet trenger for å skape en bærekraftig verden. Nettserien MISSION IMPACT følger tre ungdommer på hver sin reise mot FNs bærekraftsmål. Serien drøfter nettopp dette: hva kan jeg og du gjøre for en bærekraftig framtid? Serien er et godt utgangspunkt

for å diskutere samstemthet med unge. Etter å ha blitt klar over konsekvensene selskapers bruk av skatteparadis har for velferd i andre land, forsøker seriedeltaker Kim å leve skatteparadisfritt. For det første må Kim ha eksperthjelp for i det hele tatt å finne ut hvilke varer som har kobling til skatteparadis. For det andre oppdager han at nesten alle flernasjonale selskaper har en kobling til skatteparadis, og ender opp med å spise hundemat naken.

Å leve samstemt er å kreve samstemthet

De viktigste samstemtsspørsmålene vi må stille oss og hverandre er ikke om vi kan fly mer om vi ikke spiser kjøtt, eller hvor lenge man kan dusje uten å få dårlig samvittighet. De viktigste spørsmålene er hvordan vi kan gjøre noe som virkelig monner, noe som gjør at vi kan slippe å måtte bekymre oss for at vårt hverdagsliv bidrar til klimakrise, skatteunndragelser eller vannmangel. For skal vi begrense klimaendringene i tide, skal vi nå FNs bærekraftsmål, skal vi som forbrukere få mulighet til å handle klær vi vet ikke er laget av barnearbeidere, skal det bli billigere å reparere enn å kjøpe nytt – er det først og fremst politikerne som må ta grep. Men de tar ikke grep, om ikke jeg og du ber dem gjøre det. Spørsmålet blir da: hvordan kan jeg gjøre det? Kreve samstemthet og ekte bærekraft? Det føles godt å kunne si at dette egentlig ikke er så vanskelig! I 2019 viste Greta Thunberg og verdens skolestreikere oss at å stå sammen og kreve politisk endring virker. Skriv under på kampanjen neste gang noen ber om din signatur, meld deg inn og bli aktiv i en organisasjon, spør din ordfører om din kommune kan bli skatteparadisfri, be folkehøgskolen om å halvere kjøttforbruket, bruk stemmeretten, og snakk med folk om det du er opptatt av – og få de med deg på å kreve mer.

Lev gjerne samstemt, men ikke glem å bli med og krev samstemthet! For alle monner drar, men om vi står sammen er vi sterkere.

Kathrine Sund-Henriksen, daglig leder i Forum for utvikling og miljø (ForUM)